

Fremsat den 28. januar 2015 af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Faglig støtte til netværksplejefamilier m.fl., ændring af afgørelseskompetence i sager om ændring af anbringelsessted samt nedsættelse af alder for samtykke i afgørelser om ændring af anbringelsessted m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1023 af 23. september 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 495 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, lov nr. 1524 af 27. december 2014 og lov nr. 1526 af 27. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 52, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »plejefamilie,«: »i en kommunal plejefamilie«, og efter »§ 66, stk. 1, nr. 1,« indsættes: » 2,«.

2. I § 66, stk. 2, ændres »eller 5« til: »eller 6«.

3. I § 66 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde den fornødne faglige støtte til

- 1) netværksplejefamilier i overensstemmelse med plejeopgavens omfang og
- 2) familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

4. § 66 a, stk. 7., der bliver stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier og egne værelser mv., jf. stk. 1, 2 og 6, om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, om faglig støtte til netværksplejefamilier og familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien, jf. stk. 3, 4 og 5, og om godtgørelse for netværksplejefamilier.«

5. I § 69, stk. 2, ændres »15 år« til: »12 år« og »stk. 4 og 5.« til: »stk. 3.«.

6. § 69, stk. 3 og 4, affattes således:

»Stk. 3. Kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, jf. stk. 2, skal børn og unge-udvalget træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted. Ved afgørelsen skal børn og unge-udvalget, under hensynet til formålet med anbringelsen og barnets eller den unges behov for kontinuitet i opvæksten, vurdere, om barnets eller den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsessted. Afgørelse om valg af konkret anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. § 68 b, stk. 1.

Stk. 4. Til brug for børn og unge-udvalgets afgørelse om ændring af anbringelsessted, jf. stk. 3, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en indstilling, der indeholder

- 1) den seneste handleplan, jf. § 140,
- 2) barnets eller den unges holdning til ændringen af anbringelsesstedet, jf. § 48,
- 3) en beskrivelse af, hvorvidt supplerende støtte til barnet eller den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 9, under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted kan imødekomme barnets eller den unges behov for støtte,
- 4) en beskrivelse af et nyt anbringelsessteds forventede egnethed til at imødekomme barnets eller den unges behov for støtte og for nære og stabile voksenrelationer,
- 5) en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted, jf. stk. 5, og
- 6) øvrige nødvendige oplysninger.«

7. I § 72, stk. 1, nr. 7, og i § 74, stk. 1, nr. 7, ændres »§ 69, stk. 3 eller 4, jf. § 58,« til: »§ 69, stk. 3,«.

8. I § 74, stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 69, stk. 3 eller 4,« til: »§ 69, stk. 3,«.

9. I § 75, stk. 1, indsættes efter »68 a,«: »§ 69, stk. 3,«.

10. I § 167, stk. 1, nr. 4, udgår », samt ændret anbringelsessted efter § 69, stk. 1«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 23. september 2014, som ændret ved § 7 i lov nr. 1486 af 23. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 72, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »68, stk. 2, i lov om social service,«: » og«.

2. I § 72, stk. 2, 1. pkt., udgår »samt afgørelse om ændret anbringelsessted efter § 69 i lov om social service«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på sager, der ved lovens ikrafttræden verserer efter § 69, stk. 3 og 4 for børn og unge-udvalget, samt er eller bliver påklaget til Ankestyrelsen, før lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Faglig støtte til netværksplejefamilier og familier, der adopterer et barn eller ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds overvejelser bag forslaget
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Ændring af afgørelseskompetence ved afgørelser om ændring af anbringelsessted uden samtykke samt ned-sættelse af samtykkealder
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds overvejelser bag forslaget
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen har fokus på at styrke kontinuiteten i anbringelser og sikre, at anbragte børn og unge opnår samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv, som deres jævnaldrende. Plejefamilier tilbyder børn og unge familiemæssige rammer, nære og stabile voksenrelationer samt et hjem og en hverdag, der ligner andre børn og unges, som en væsentlig del af deres opgave med at støtte barnet eller den unge. Derfor skal kommunen i dag ved valg af anbringelsessted vurdere, om en anbringelse i en plejefamilie er mest hensigtsmæssig. Samtidig viser en SFI-undersøgelse om effekter af slægtspleje fra 2011, at netværksanbragte børn generelt har mere stabile anbringelsesforløb og oplever færre sammenbrud, og dermed ofte har bedre udviklingsmuligheder end børn anbragt i almindelige plejefamilier.

Lovforslaget udmønter dele af aftalen om at styrke plejefamilieområdet, som er en del af satspuljeaftalen for 2015-2018 indgået mellem regeringen (Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre), SF, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance. Lovforslaget indeholder to hovedelementer.

Lovforslagets første del skal sikre, at netværksplejefamilier og familier, der har adopteret et barn eller ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien, får den fornødne faglige støtte. Denne støtte ligger udover den efteruddannelse og supervision, som netværksplejefamilier i forvejen modtager, og udover den faglige støtte, som kommende adoptivfamili-

erne modtager frem mod adoptionen. Formålet er at sikre, at familierne får den nødvendige støtte til at håndtere eksempelvis konflikter med barnets eller den unges biologiske familie, og til at sikre barnet eller den unge en positiv udvikling, som tager udgangspunkt i familiens og barnets eller den unges aktuelle støttebehov.

Lovforslagets anden del skal styrke børn og unge-udvalgets afgørelseskompetence i afgørelser, der påvirker anbringelsesstabilite, nemlig afgørelser om ændring af anbringelsessted i tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaveren og den unge ikke samtykker hertil. Med lovforslaget ændres lov om social service, således at børn og unge-udvalget fremover kan træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted i de tilfælde, hvor det vurderes, at hensynet til barnets eller den unges behov for støtte imødekommes bedst ved en ændring af anbringelsesstedet ud fra en konkret afvejning af hensynet til kontinuiteten i anbringelsen og formålet med anbringelsen. Afgørelse om valg af konkret anbringelsessted træffes herefter fortsat af kommunalbestyrelsen. Samtidig stilles der forslag om at nedsætte alderen for samtykke til ændringen af anbringelsessted fra 15 år til 12 år.

Den samlede satspuljeaftale indeholder derudover en række samtidig iværksatte initiativer, der skal styrke rammerne for plejefamilier såvel som for kommunerne, så anbringelsesforløbet fra start til slut bliver præget af høj faglighed, samarbejde og dialog mellem barnet eller den unge, forældre, plejeforældre og kommunen.

I sammenhæng med dette lovforslag fremsættes lov nr. 1084 af 7. oktober 2014 om ændring af adoptionsloven, lov nr. 1526 af 27. december 2014 om ændring af lov social service og andre love (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke), der skal styrke de intentioner, der ligger bag de gældende regler om adoption uden samtykke. Med lovforslaget får de børn og unge, som må formodes at skulle være anbragt uden for hjemmet i en længere årrække, fordi deres forældre ikke kan tage sig af dem, en stabil og kontinuerlig opvækst med gennemgående og varige omsorgspersoner, hvilket i helt særlige tilfælde skabes gennem øget anvendelse af adoption uden samtykke.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Faglig støtte til netværksplejefamilier og familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien.

2.1.1. Gældende ret

Det er en forudsætning for både generelt og konkret godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier samt netværksfamilier, at de gennemfører et kursus i at være plejefamilie, jf. lov om social service § 66 a, stk. 3 og § 5, stk. 7 i lov nr. 608 af 12. juni 2013 om socialtilsyn. Kurset omfatter begge plejeforældre og skal som minimum have en varighed svarende til fire hele kursusdage. Den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelse, er endvidere forpligtet til at tilbyde efteruddannelse svarende til mindst to hele kursusdage årligt til plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksfamilier, og plejefamilierne er forpligtet til at deltage heri, jf. lov om social service § 66 a, stk. 4. Kommunen er derudover forpligtet til at tilbyde den fornødne supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang til plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksfamilier, og plejefamilierne er ligeledes forpligtet til at deltage heri, jf. lov om social service § 66 a, stk. 4.

Efter gældende ret skal kommunalbestyrelsen tilbyde faglig støtte til plejefamilier, der har et barn eller en ung anbragt med henblik på at adoptere barnet eller den unge, jf. lov om social service § 68 c, stk. 2. Den faglige støtte er målrettet situationen før adoptionen og skal forberede plejefamilien på den fremtidige adoption og støtte plejefamilien i at håndtere den uvished, der er omkring, hvorvidt den konkrete adoption realiseres. Familier, der adopterer et barn eller en ung, der har været anbragt i pleje i familien, har efter adoptionen ikke ret til faglig støtte efter lovens § 68 c, stk. 2, men kan dog, på lige fod med andre adoptanter, modtage den såkaldte Post Adoption Service (PAS-rådgivning), der tager udgangspunkt i familien som værende nyetableret.

Derudover gælder de almindelige regler for særlig støtte efter lov om social service § 11, herunder familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien såvel som muligheder for støtte til barnet eller den unge samt familien efter lovens kapitel 11, eksempelvis støtte i hjemmet eller kontaktpersonordning mv.

Det fremgår i dag af § 52, stk. 3, nr. 4 i lov om social service, at forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien kan komme i døgnophold i plejefamilier, døgninstitutioner og opholdssteder. Det er således alene de nævnte typer af anbringelsessteder, hvor der kan ske denne form for døgnophold.

Dermed er der efter de gældende regler ikke mulighed for at anvende kommunale plejefamilier til dette formål. Med lov nr. 628 af 11. juni 2010 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forældreansvarsloven (Barnets Reform), der trådte i kraft 2011, blev kommunale plejefamilier indført som en ny type plejefamilie. Intentionen med denne type plejefamilier er, at de, i lighed med andre plejefamilier, kan tilbyde barnet eller den unge en opvækst i et familielignende omsorgsmiljø, og samtidig løfte en større indholdsmæssig opgave i indsatsen over for barnet eller den unge. Der vil typisk være tale om plejefamilier med særlige forudsætninger, for eksempel en lang erfaring som plejefamilie eller særlige uddannelsesmæssige kvalifikationer.

Efter gældende ret, § 66 a, stk. 7, er ministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler for godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier og egne værelser mv., om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, og om godtgørelse for netværksplejefamilier. Denne hjemmel er, i forhold til de elementer, der vedrører alle typer plejefamilier, udmøntet gennem bekendtgørelsen om plejefamilier.

2.1.2. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds overvejelser bag forslaget

Kontinuitet har afgørende betydning for børn og unges muligheder for personlig udvikling, trivsel og et selvstændigt voksenliv. Undersøgelser viser, at der er færre sammenbrud i netværksanbringelser, og at netværksanbragte børn derfor i visse tilfælde har bedre muligheder for personlig udvikling end børn anbragt i traditionelle plejefamilier. Men der vil også være en del tilfælde, hvor netværksfamiliepleje ikke er til barnets eller den unges bedste, enten som følge af manglende ressourcer i barnets eller den unges netværk eller som følge af, at barnets eller den unges støttebehov forudsætter mere specialiseret behandling.

Netværksplejefamilier kan således have færre ressourcer at trække på i rollen som plejeforældre, eksempelvis fordi de oftest ikke har en pædagogisk baggrund, som det er tilfældet med en væsentlig del af de øvrige typer af plejefamilier. Samtidig vil netværksplejefamilier, blandt andet som følge af deres særlige tilknytning til barnets eller den unges familie, ofte have et større behov end almindelige plejefamilier for støtte til at håndtere relationen til den biologiske familie. For at imødekomme en række af disse udfordringer, vurderes der derfor at være et behov for at sikre netværksplejefamilier en løbende støtte, der ligger udover den nuværende ret og pligt til efteruddannelse og supervision.

Ankestyrelsen har gennemført en undersøgelse af kommunernes kendskab til og anvendelse af reglerne om adoption uden samtykke efter at reglerne blev lempet i 2009. Undersøgelsen viser, at op mod hver tredje plejefamilie gerne vil adoptere deres plejebarn grundet den tætte relation, de har fået til deres plejebarn, og fordi de ønsker at skabe kontinuitet og stabilitet under barnets eller den unges opvækst. Selvom op mod hver tredje plejefamilie i undersøgelsen er motiverede for en adoption, viser undersøgelsen også, at familierne har flere forbehold. Således fortæller to tredjedele af de plejefamilier, der ikke ønsker at adoptere deres plejebarn, at det blandt andet skyldes, at barnet eller den unge har brug for den støtte kommunen tilbyder i forbindelse med barnets eller den unges anbringelse; en støtte, der kan falde bort ved en adoption. Familier, der adopterer et barn eller en ung, der har været anbragt i pleje i familien, kan dog, på lige fod med andre adoptanter, modtage PAS-rådgivning. En rådgivning, der dog i højere grad tager udgangspunkt i familien som værende nyetableret og ikke specifikt i forhold til de særlige udfordringer familier, der adopterer et barn med særlige behov, der har været anbragt i pleje i familien, kan have.

Intentionen med kommunale plejefamilier er at de som minimum skal kunne løse samme typer opgaver som de øvrige typer plejefamilier. Det vurderes derfor at være en mindre fejl, at lovgivningen ikke er tilrettet, så kommunale plejefamilier også kan anvendes til døgnophold for forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien efter lovens § 52, stk. 3, nr. 4. Det vurderes på den baggrund at være hensigtsmæssigt at bemyndige ministeren til at fastsætte nærmere regler for den foreslåede faglige støtte til netværksplejefamilier og familier, der adopterer deres plejebarn.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indføre en ret til faglig støtte for netværksplejefamilier, der ligger ud over den nuværende ret og pligt til efteruddannelse og supervision. Formålet er at understøtte en stabil anbringelse ved at målrette støtten til den enkelte netværksplejefamilies behov. Støtten kan for eksempel være råd eller vejledning i starten af anbringelsesforløbet eller støtte til at forebygge og håndtere konflikter med den biologiske familie. Støtten kan bestå af samtaler med fagpersoner på området (for eksempel familieplejekonsulenter, familiebehandlere, sagsbehandlere mv.), kurser eller undervisning, der kan støtte netværksplejefamilien i at imødekomme barnets eller den unges behov.

Der stilles ligeledes forslag om, at familier, der har adopteret et barn eller ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien, sikres en tilsvarende ret til faglig støtte. Formålet er at støtte familien i at håndtere den ændrede rolle fra plejefamilie til adoptivfamilie og i at imødekomme barnet eller den unges behov, eksempelvis i forhold til samspillet med den biologiske familie. Støtten skal målrettes den enkelte families konkrete situation og behov og kan for eksempel være råd eller vejledning, der kan støtte adoptivfamilien i dagligdagen med at imødekomme barnets eller den unges be-

hov. Støtten kan bestå af samtaler med fagpersoner på området (adoptionsrådgivere, familieplejekonsulenter, familiebehandlere, sagsbehandlere mv.) eller kurser eller undervisning, der kan støtte familien i at imødekomme barnets eller den unges behov.

Den faglige støttes omfang og indhold fastsættes af kommunalbestyrelsen på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte netværkspleje-/adoptivfamilies behov herfor. Det er hensigtsmæssigt at dette sker i dialog med netværkspleje-/adoptivfamilien selv. Behovet for faglig støtte kan variere i perioder, eksempelvis kan omfanget af støtte stige i perioder med store konflikter med barnets eller den unges biologiske forældre og falde igen, når disse er håndteret.

Endvidere stilles der forslag til at udvide ministerens bemyndigelse til at kunne fastsætte nærmere regler for faglig støtte til netværksplejefamilier og familier, der har adopteret et barn eller ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien efter lovens § 66 a, stk. 7, i den nugældende bekendtgørelse for plejefamilier. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3.

Endeligt stilles der forslag til at foretage en rettelse af en mindre fejl i lovens § 52, stk. 3, nr. 4, således at det nu muliggøres, at forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien kan komme i døgnophold i en kommunal plejefamilie. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Ovenstående forslag skal ses i sammenhæng med de samtidigt aftalte initiativer i forbindelse med satspuljen for 2015, der skal styrke de faglige rammer omkring plejefamilier. Herunder et kommunalt netværk på plejefamilieområdet, der skal være med til at formidle initiativer om kommunale vederlagsmodeller, en håndbog med gode eksempler på matching, intensiveret supervisionsforløb mv. samt et initiativ, der skal øge udbredelsen af familierådslagning og andre metoder, der styrker inddragelsen af barnets eller den unges familie og netværk forud for en anbringelse.

2.2. Ændring af afgørelseskompetence ved afgørelser om ændring af anbringelsessted uden samtykke samt nedsættelse af samtykkealder

2.2.1. Gældende ret

Når et barn eller ung er anbragt på et anbringelsessted og af hensyn til at opnå formålet med anbringelsen skal flytte til et andet anbringelsessted, træffes der to afgørelser: For det første en afgørelse om ændring af anbringelsessted efter lov om social service § 69, og for det andet en afgørelse om valg af anbringelsessted efter lovens § 68 b.

På baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 70, stk. 2, og § 148, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, i det omfang det må anses for nødvendigt under hensynet til formålet med anbringelsen, jf. § 69, stk. 1. En afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældre-

myndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. § 69, stk. 2. Dette gælder uanset, om selve anbringelsen af barnet eller den unge uden for hjemmet er iværksat med eller uden samtykke.

I de tilfælde, hvor der ikke kan opnås samtykke til ændret anbringelsessted, forudsætter en ændring af anbringelsesstedet, at der træffes afgørelse i børn og unge-udvalget om, at anbringelsesgrundlaget for en anbringelse uden samtykke efter § 58 er opfyldt, uanset om der er tale om en anbringelse med eller uden samtykke, jf. § 69, stk. 3 og 4. Valget af det konkrete anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. § 68 b, stk. 1.

Efter § 75 gælder, at formanden eller næstformanden i formandens fravær kan træffe foreløbige afgørelser efter § 58, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget. Henvísningen til § 58 dækker således både over afgørelser om anbringelser uden samtykke, men også over afgørelser om ændring af anbringelsessted uden samtykke, da det jf. beskrivelsen ovenfor, er den afgørelse børn og unge-udvalget træffer, når der ikke kan opnås samtykke til ændringen af anbringelsesstedet.

Børn og unge-udvalget skal i deres afgørelse således ikke tage stilling til ændringen af anbringelsesstedet, men derimod alene tage stilling til anbringelsesgrundlaget, og hvorvidt kriterierne for anbringelse uden for hjemmet uden samtykke er til stede. Dermed er det i realiteten alene kommunalbestyrelsen, der forholder sig til grundlaget for at ændre anbringelsesstedet, selvom børn og unge-udvalget formelt har afgørelseskompetencen i sager, hvor der ikke er samtykke hertil. Børn og unge-udvalgets afgørelse om ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3 og 4, kan efterfølgende indbringes for Ankestyrelsen af forældremyndighedsindehaveren og barnet over 12 år, jf. § 168, stk. 2. Ankestyrelsen skal, ligesom børn og unge-udvalget, alene forholde sig til anbringelsesgrundlaget, og hvorvidt kriterierne for anbringelse uden for hjemmet uden samtykke er til stede.

Afgørelse om selve ændringen af anbringelsessted træffes således af børn og unge-udvalget i de tilfælde, hvor de ikke kan opnås samtykke hertil. Men afgørelse om valg af det konkrete anbringelsessted træffes altid af kommunalbestyrelsen. Valg af anbringelsessted efter § 68 b kræver ikke samtykke fra barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaveren. Forud for afgørelsen skal barnet eller den unge dog som udgangspunkt høres, jf. § 48, stk. 1, ligesom der skal indhentes en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted til belysning af sagen, jf. § 69, stk. 5.

Barnet over 12 år og forældremyndighedsindehaveren kan indbringe kommunalbestyrelsens valg af anbringelsessted for Ankestyrelsen efter lov om social service § 167, stk. 1, nr. 4. Det betyder, at en afgørelse om ændring af anbringelsessted og herefter valg af anbringelsessted kan indbringes separat for Ankestyrelsen. I henhold til § 72, stk. 2 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, så

har klager efter § 167 over afgørelser om valg og ændring af anbringelsessted som udgangspunkt opsættende virkning.

Hjemlen til at klage til Ankestyrelsen over alle typer børn og unge-udvalgsafgørelser efter § 74 findes i § 168. Den gælder som hovedregel forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge over 12 år. Der er som hovedregel ikke opsættende virkning af klager efter § 168. Ankestyrelsen kan tage sager op af egen drift, jf. lovens § 65, i sager, når det må antages, at en kommunalbestyrelse i en konkret sag ikke har foretaget de fornødne sagsbehandlingsskridt eller ikke har truffet de fornødne afgørelser i overensstemmelse med barnets eller den unges bedste. Hvis det for eksempel af sagsakterne fremgår, at sagen ikke er tilstrækkelig oplyst, eller hvis der i begrundelsen og afgørelsen er vægtet hensyn, der er i strid med loven, kan Ankestyrelsen pålægge kommunalbestyrelsen at foretage de fornødne sagsbehandlingsskridt. Ankestyrelsen kan således påpege, at kommunens afgørelse ikke imødekommer barnets eller den unges behov, og at kommunen derfor skal træffe en ny afgørelse, som dækker barnets eller den unges behov. Kommunalbestyrelsen vurderer efterfølgende, hvilken afgørelse, der bør træffes.

2.2.2. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds overvejelser bag forslaget

Mange af de børn, der har behov for støtte, kommer fra familier præget af ustabilitet og brud. Et trygt omsorgsmiljø med nære og stabile relationer til voksne er en vigtig forudsætning for en god opvækst. En afgørelse om ændring af anbringelsessted kan være en meget indgribende afgørelse, da det kan medføre et skift i voksne omsorgspersoner, venner, netværk, skole mv. For at understøtte kontinuiteten i anbringelsen er der derfor behov for at se på, hvordan man kan styrke barnets eller den unges retssikkerhed gennem en styrkelse af børn og unge-udvalgets afgørelseskompetence i afgørelser om ændring af anbringelsessted i de tilfælde, hvor barnet eller forældremyndighedsindehaveren ikke samtykker til ændringen.

Der vurderes således at være behov for at understøtte kontinuiteten i anbringelser, ved at flytte kompetencen til at efterprøve grundlaget for at ændre barnets eller den unges nuværende anbringelsessted, væk fra kommunalbestyrelsen i sager, hvor der ikke er samtykke til ændringen fra barnet eller den unge over samtykkealderen og forældremyndigheden.

Formålet er at understøtte, at der inddrages alle relevante hensyn i denne type sager, således at der alene sker ændring af anbringelsessted i de tilfælde, hvor en samlet vurdering af barnets eller den unges situation peger på, at hensynet til barnets eller den unges behov for støtte imødekommes bedst ved en ændring af anbringelsesstedet ud fra en afvejning af hensynet til kontinuiteten i anbringelsen. Der vurderes i den forbindelse at være behov for at sikre, at der forsat kan træffes foreløbige afgørelser om ændringer af anbringelsessted, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige be-

hov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Endeligt vurderes der at være et behov for at styrke børns retssikkerhed i så indgribende en afgørelse som at flytte fra et anbringelsessted til et andet. Det vurderes derfor, at der er behov for at udvide gruppen af børn og unge, der skal afgive samtykke til denne type afgørelser.

Samtidig kan det overvejes, hvorvidt der fortsat er behov for en særskilt klageadgang for afgørelser, der er truffet med samtykke, hvis der sker en ensretning af klagealder og samtykkealder, jf. sidste afsnit i afsnit 2.2.3 nedenfor om den foreslåede ordning. Der henvises til lovforslagets § 1, nr.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at styrke børn og unge-udvalgets afgørelseskompetence i sager om ændring af anbringelsessted i de tilfælde, hvor barn eller forældremyndighedsindehaveren ikke samtykker til ændringen. Formålet er at understøtte kontinuiteten i anbragte børns opvækst ved at sikre, at flytninger af børn og unge fra et anbringelsessted til et andet kun sker, hvis det er helt nødvendigt under hensyn til barnets eller den unges bedste. Dette gælder uanset, om selve anbringelsen er iværksat med eller uden samtykke.

Det foreslås på den baggrund, at børn og unge-udvalget forholder sig eksplicit til selve grundlaget om at flytte barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet i deres afgørelse om ændring af anbringelsessted. Børn og unge-udvalget skal således ikke længere forholde sig til anbringelsesgrundlaget, og hvorvidt der er grundlag for en anbringelse uden samtykke, jf. afsnit 2.2.1 om gældende ret. Denne ændring vil ligeledes gælde Ankestyrelsens behandling af en eventuel klage over afgørelsen.

Med forslaget skal børn og unge-udvalget træffe afgørelse om at ændre anbringelsesstedet i de tilfælde, hvor udvalget vurderer, at barnets eller den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsesstedet under hensyntagen til formålet med anbringelsen og barnets eller den unges behov for kontinuitet i anbringelsen.

Det foreslås endvidere at opliste de elementer, der skal indgå i kommunalbestyrelsens indstilling til børn og unge-udvalget om ændring af anbringelsessted. Det foreslås, at listen ikke er udtømmende, da der i den konkrete sag kan være andre end de nævnte oplysninger, som er nødvendige for sagens oplysning.

Kommunalbestyrelsens indstilling skal ske med udgangspunkt i barnets eller den unges seneste handleplan og ved at inddrage barnets eller den unges holdning til ændringen. Indstillingen skal endvidere beskrive, hvorfor supplerende støtte til barnet eller den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 9 i lov om social service, under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted ikke kan imødekomme barnets eller den unges behov for støtte. Kommunalbestyrelsen skal samtidig beskrive et nyt anbringelsessteds forventede egnet til at

imødekomme barnets eller den unges behov for støtte og mulighed for at tilbyde barnet eller den unge nære og stabile relationer til voksne. Endeligt skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted samt andre relevante oplysninger til belysning af sagen. Den samlede indstilling skal danne grundlag for børn og unge-udvalgets afgørelse, jf. § 3 og 6 i bekendtgørelse nr. 1116 af 29. november 2012 om forretningsorden for børn og unge-udvalgene

Med den foreslåede ændring præciseres det, at kommunalbestyrelsen i deres indstilling skal have et særligt fokus på kontinuiteten i anbringelsen. For det første skal kommunalbestyrelsen således forholde sig til, hvorvidt supplerende støtte til det aktuelle anbringelsessted kan imødegå en ændring af anbringelsessted. Og for det andet skal kommunalbestyrelsen forholde sig til barnets eller den unges mulighed for en nær og stabil voksenkontakt på et nyt anbringelsessted. Lovforslaget ændrer ikke på, at det fortsat vil være kommunalbestyrelsen, der herefter træffer afgørelse om det konkrete anbringelsessted.

Som følge af den foreslåede ændring om grundlaget for at træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted foreslås det, at der sikres fortsat lovhjemmel til, at formanden for børn og unge-udvalget, eller næstformanden i formandens fravær, kan træffe foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget. Det foreslås derfor at supplere paragrafhenvisning i § 75 i lov om social service, så den fremover også henviser til § 69, stk. 3 om ændring af anbringelsessted, og ikke kun til anbringelse uden samtykke efter § 58. Dermed sikres, at den eksisterende adgang til formandsafgørelser i akutte sager om ændring af anbringelsessted fastholdes, uanset de ændringer i afgørelseskompetencen som dette lovforslag foreslår at indføre.

Børn og unge-udvalgets afgørelse om ændring af anbringelsessted vil, som det er tilfældet efter de gældende regler, kunne påklages til Ankestyrelsen af børn over 12 år og forældremyndighedsindehavere. Ankestyrelsen vil dog fremover kunne efterprøve selve afgørelsen om ændring af anbringelsessted, frem for, som det er tilfældet efter gældende regler, en efterprøvelse af, om der er grundlag for en anbringelse uden samtykke. Med den foreslåede ændring sker der således samme ændring i Ankestyrelsens efterprøvelse, som der sker i børn og unge-udvalgets afgørelseskompetence.

Det foreslås endvidere at styrke børns retssikkerhed yderligere ved at nedsætte samtykkealderen fra 15 år til 12 år ved afgørelser om ændring af anbringelsessted. Dermed sikres det, at der er overensstemmelse med samtykkealder og klagealder i denne type afgørelse, da børn på 12 år og derover allerede i dag kan påklage denne type afgørelser til Ankestyrelsen efter § 167 og § 168.

Det foreslås, at den eksisterende klageadgang om ændring af anbringelsessted efter § 167 i lov om social service bortfal-

der. Med ensretningen af klagealder og samtykkealder, så begge aldersgrænser er 12 år, vil alle, der kan klage, også være gamle nok til at kunne give udtryk for deres uenighed ved at undlade at samtykke. Der vurderes derfor ikke at være brug for en særskilt klageadgang for afgørelser, der er truffet med samtykke. Det gælder dog fortsat, at der er klageadgang efter § 168 i lov om social service, jf. bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 10.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslagets samlede økonomiske konsekvenser er 4,1 mio. kr. i 2015, 16,2 mio. kr. i 2016, 16,4 mio. kr. i 2017 og 16,7 mio. kr. i 2018. De økonomiske konsekvenser er 19,0 mio. kr. fuldt indfaset fra 2031 og frem.

Lovforslaget forventes at medføre kommunale merudgifter på i alt 3,8 mio. kr. i 2015, 15,0 mio. kr. i 2016, 15,2 mio.

Mio. kr. 2014-pl	2014	2015	2016	2017
Stat	0,3	1,2	1,2	1,2
Kommuner	3,8	15,0	15,2	15,5
Lovforslaget i alt	4,1	16,2	16,4	16,7

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 17. november til den 15. december 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.: 3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Ankestyrelsen, BUPL - Forbundet

kr. i 2017, 15,5 mio. kr. i 2018 og 17,8 mio. kr. ved fuld indfasning fra 2031 og frem. Heraf udgør de administrative konsekvenser 0,0 mio. kr. i 2015 og 0,1 mio. kr. årligt herefter.

De økonomiske konsekvenser for staten er på i alt 0,3 mio. kr. i 2015 og 1,2 mio. kr. fra 2016 og frem. Heraf udgør de administrative konsekvenser 0,2 mio. kr. i 2015 og 0,8 mio. kr. årligt herefter.

Lovforslaget medfører ikke administrative eller økonomiske konsekvenser for regionerne.

Finansieringen af lovforslaget er tilvejebragt ved satspuljeaftalen for 2015 med en ramme på 4,1 mio. kr. i 2015, 16,2 mio. kr. i 2016, 16,4 mio. kr. i 2017 og 16,7 mio. kr. i 2018. Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter. Eventuelt uforbrugte midler forudsættes tilbageført til satspuljen.

af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børnesagens Fællesråd, Børne og kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Danmarks Lærerforening, Den Danske Dommerforening, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Danske Advokater, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Det centrale handicapråd, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagligt selskab for sundhedsplejersker, FOA – Fag og Arbejde, Fabu, Forening for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af statsforvaltningsjurister, ForældreLANDSforeningen (FBU), HK/kommunal Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen af Aktive Bedsteførelde, Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Plejefamiliernes Landsforening, Red Barnet, Rådet for Socialt Udsatte, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningerne, TABUKA, Ungdommens Vel og Ungdomsringen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslagets samlede økonomiske konsekvenser er 4,1 mio. kr. i 2015, 16,2 mio. kr. i 2016, 16,4 mio. kr. i 2017 og

		16,7 mio. kr. i 2018. De økonomiske konsekvenser er 19,0 mio. kr. fuldt indfaset fra 2031 og frem. Heraf beløber de kommunale merudgifter sig til 3,7 mio. kr. i 2015, 14,9 mio. kr. i 2016, 15,1 mio. kr. i 2017, 15,4 mio. kr. i 2018 og 17,7 mio. kr. ved fuld indfasning i 2031 og årligt herefter. De statslige merudgifter beløber sig til 0,1 mio. kr. i 2015 og 0,4 mio. kr. årligt herefter.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	De administrative konsekvenser skønnes at medføre merudgifter for kommuner for 0,1 mio. kr. årligt fra 2016 og frem. De statslige merudgifter beløber sig til 0,2 mio. kr. i 2015 og 0,8 mio. kr. årligt herefter.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår i dag af lov om social service § 52, stk. 3, nr. 4, at forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien kan komme i døgnophold i plejefamilier, døgninstitutioner og opholdssteder. Dermed er der efter de gældende regler i lov om social service ikke mulighed for at anvende kommunale plejefamilier, der blev indført som en ny type plejefamilie med lov nr. 628 af 11. juni 2010 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forældreansvarsloven (Barnets Reform), til dette formål.

Intentionen med de kommunale plejefamilier er, at de kan løfte en større indholdsmæssig opgave i indsatsen over for barnet eller den unge, og det foreslås på den baggrund, at en mindre fejl i formuleringen af § 52, stk. 3, nr. 4 i lov om social service, rettes, så det fremgår, at forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien kan komme i døgnophold i en kommunal plejefamilie, på lige fod med plejefamilier, døgninstitutioner og opholdssteder efter § 66, stk. 1, nr. 1, 3, 5 og 6 i lov om social service.

Til nr. 2

Det foreslås, at foretage en konsekvensændring som følge af forslaget om at indføre en ny § 66 a, stk. 5 i lov om social service, hvorefter henvisningen til bestemmelsen om at egne værelse, kollegier eller kollegielignende opholdssteder skal være godkendt som konkret egnet i forhold til den pågældende unge af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune bliver til stk. 6.

Til nr. 3

Den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelse, er efter de gældende regler i lov om social service forpligtet til at tilbyde efteruddannelse til plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier svarende til mindst to hele kursusdage årligt, og plejefamilierne er forpligtet til at deltage heri. Kommunen er derudover forpligtet til at tilbyde den fornødne supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang til plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksfamilier, og plejefamilierne er ligeledes forpligtet til at deltage heri.

Kommunalbestyrelsen skal efter de gældende regler i lov om social service desuden tilbyde faglig støtte til plejefamilier, der har et barn eller en ung anbragt med henblik på at adoptere barnet eller den unge. Støtten er alene målrettet situationen før adoptionen og skal forberede plejefamilien på den fremtidige adoption, og usikkerhed omkring, hvorvidt adoptionen gennemføres.

Det foreslås, at netværksplejefamilier, ud over den nuværende ret og pligt til efteruddannelse og supervision, får ret til

den fornødne faglige støtte i overensstemmelse med plejeopgavens omfang. Det er den kommunalbestyrelse, der godkender netværksplejefamilien, der skal tilbyde netværksplejefamilien den fornødne faglige støtte. Støtten kan for eksempel være råd eller vejledning i starten af anbringelsesforløbet eller støtte til at forebygge og håndtere konflikter med den biologiske familie, og kan bestå af samtaler med fagpersoner på området. Det vil typisk være der fagpersoner, der har den daglige og løbende kontakt til barnet eller den unge fx gennem personrettede tilsyn eller den løbende dialog med plejefamilien, herunder sagsbehandlere, familieplejekonsulenter eller familiebehandlere. Det kan også være støtte i form af kurser eller undervisning. Det centrale er, at støtten er rettet mod den enkelte familie, barn eller ungs behov for støtte i hverdagen. Det betyder samtidig, at støtten kan være mere intensiv i perioder, hvor der er et særligt behov for eksempel i forbindelse med konflikthåndtering med den biologiske familie, barnets overgang til teenagealderen mv.

Det foreslås endvidere, at der også indføres en ret til faglig støtte for familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien. Det er den kommune, der i sin tid anbragte barnet eller den unge i plejefamilien, der skal sikre, at familien får støtte. Som det er tilfældet efter de nuværende regler i retssikkerhedslovens § 9a, så gælder, at hvis en kommune overtog handlepligten over for barnet eller den unge under anbringelsen fra en anden kommune, så er det denne kommune, der har forpligtelsen til at tilbyde faglig støtte efter adoptionen. Omfanget af faglig støtte skal tilpasses den enkelte families konkrete situation og behov for støtte i relation til barnets eller den unges behov og gælder frem til den unges fyldte 18. år. Den faglige støtte kan for eksempel bestå af samtaler med de fagpersoner på området, der har den daglige og løbende kontakt til barnet, den unge og familien adoptionsrådgivere, sagsbehandlere, familieplejekonsulenter, familiebehandlere. Det kan også være støtte i form af kurser eller undervisning. Det centrale er, at støtten er rettet mod den enkelte familie, barn eller ungs behov for støtte i hverdagen.

Til nr. 4

Efter gældende ret, § 66 a, stk. 7, er ministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler for godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier og egne værelser mv., om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, og om godtgørelse for netværksplejefamilier. Denne hjemmel er, i forhold til de elementer, der vedrører alle typer plejefamilier, udmøntet gennem bekendtgørelsen om plejefamilier. Ved det foreslåede stk. 8 foreslås at udvide bemyndigelsen således, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold ligeledes kan fastsætte regler om faglig støtte efter den foreslåede § 66 a, stk. 5. Endvidere tilpasses formuleringen, så ministeren har en mulighed og ikke en forpligtelse til at fastsætte disse regler. I den bekendtgørelse, hvor bemyndigelsen vil blive udnyttet, skal der bl.a. videreføres de krav om grund- og efteruddannelseskursernes varighed samt indhol-

det af supervision, nærmere indhold af faglig støtte til netværksplejefamilier m.fl., regler om tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier mv, som er anført oven for.

Til nr. 5

Efter de gældende regler i lov om social service § 69, stk. 2, kræver en afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år. Dette gælder uanset, om selve anbringelsen af barnet eller den unge uden for hjemmet er iværksat med eller uden samtykke. Der vurderes der at være et behov for at styrke børns retssikkerhed i så indgribende en afgørelse som at flytte fra et anbringelsessted til et andet og det foreslås at nedsætte samtykkealderen fra 15 år til 12 år ved afgørelser om ændring af anbringelsessted. Samtidig sikres det, at der er overensstemmelse med samtykke- og klagealder i denne type afgørelser, da børn på 12 år og derover allerede i dag kan påklage denne type afgørelser til Ankestyrelsen. I forhold til klageadgang henvises til bemærkninger til nr. 8.

Til nr. 6

Efter de gældende regler i lov om social service, så forudsætter en ændring af anbringelsessted i de tilfælde, hvor der ikke kan opnås samtykke, at der træffes afgørelse i børn og unge-udvalget om, at anbringelsesgrundlaget for en anbringelse uden samtykke efter § 58 er opfyldt, uanset om der er tale om en anbringelse med eller uden samtykke. Valget af det konkrete anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. § 68 b, stk. 1. I sager om ændring af anbringelsessted, hvor der ikke er samtykke til ændringen, foreslås det at ændre reglerne, således at børn og unge-udvalget efterprøver kommunalbestyrelsens vurdering af behovet for at flytte barnet eller den unge. Afgørelsen om at ændre anbringelsesstedet foreslås at skulle træffes i de tilfælde, hvor børn og unge-udvalget vurderer, at barnets eller den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsesstedet under hensyntagen til formålet med anbringelsen og barnets eller den unges behov for kontinuitet i anbringelsen.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 3 og 4, foreslås det, at udvalget i deres afgørelse skal tage stilling til grundlaget for at ændre anbringelsesstedet på baggrund af kommunalbestyrelsens indstilling. Herefter beskrives de elementer, der foreslås at skulle indgå i indstillingen. Listen foreslås dog ikke at være udtømmende, da der kan være andre end de nævnte elementer, der kan være nødvendige for sagens oplysning i en konkret sag.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, nr. 1, skal kommunalbestyrelsens indstilling indeholde barnets eller den unges seneste handleplan, jf. § 140. Handleplanen skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet med anbringelsen samt barnets eller den unges behov for at blive anbragt på et nyt anbringelsessted. Handleplanen skal blandt

andet tage udgangspunkt i det løbende tilsyn med barnet eller den unge.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, nr. 2 foreslås det endvidere, at både barnets eller den unges holdning, jf. § 48 til ændringen af anbringelsesstedet skal indgå i indstillingen.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, nr. 3 skal indstillingen yderligere beskrive, hvorfor supplerende støtte til barnet eller den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 9, under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted ikke kan imødekomme barnets eller den unges behov for støtte.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, nr. 4 skal kommunalbestyrelsen i indstillingen foretage en vurdering af det aktuelle anbringelsessteds egnethed til at tilbyde barnet eller den unge nære og stabile relationer til voksne, herunder hvorvidt barnet eller den unge har opnået så stærk tilknytning til det aktuelle anbringelsessted, at det på kortere eller længere sigt må antages at være af væsentlig betydning for barnet eller den unge at forblive på anbringelsesstedet. Kommunalbestyrelsen kan her vurdere, hvorvidt barnet eller den unge har så stærke relationer til anbringelsesstedet, at det bedst imødekommer barnets eller den unges samlede behov at forblive på anbringelsesstedet, og om et behov for yderligere støtte til barnet eller den unges eller anbringelsesstedet kan være et alternativ til flytning. Det kan for eksempel være i tilfælde, hvor et barn har været anbragt i en plejefamilie siden fødslen og ved overgang til skolealderen har støttebehov, som plejefamilien ikke har kompetencer til at kunne imødekomme, men hvor det vurderes, at yderligere støtte til plejefamilien og/eller barnet eller den unge kan bringe barnet eller den unge i en positiv udvikling ved fortsat anbringelse i familien.

Det gælder fortsat, at kommunalbestyrelsen i afgørelsen kan tage faglige og økonomiske hensyn ved at vælge det konkrete tilbud, der både tilgodeser barnets eller den unges behov, samtidig med at det er den økonomisk mest hensigtsmæssige løsning, jf. lov om social service § 1, stk. 3. Det er imidlertid en forudsætning, at det økonomiske hensyn ikke varetages på bekostning af grundlæggende hensyn til et konkret barn eller en ungs behov for støtte.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen endvidere beskrive et nyt anbringelsessteds forventede egnethed til at imødekomme barnets eller den unges behov for støtte og mulighed for at tilbyde barnet eller den unge nære og stabile relationer til voksne.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, nr. 5 skal en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted desuden indgå i indstillingen. Endeligt gælder med den foreslåede ændring i lovforslagets nr. 6, § 69, stk. 4, nr. 6, at øvrige nødvendige oplysninger skal indgå i indstillingen til børn og unge-udvalget. Det kan eksempelvis dreje sig om relevante oplysninger fra barnets daginstitution.

Den samlede indstilling skal danne grundlag for børn og unge-udvalgets afgørelse, jf. § 3 og 6 i bekendtgørelse om forretningsordenen for børn og unge-udvalgene.

Børn og unge-udvalgets afgørelse om ændring af anbringelsessted kan fortsat påklages til Ankestyrelsen af forældremyndighedsindehaveren og barnet over 12 år. Men Ankestyrelsen foreslås fremover at skulle kunne forholde sig til grundlaget for afgørelsen om ændring af anbringelsessted og ikke anbringelsesgrundlaget. Klager over børn og unge-udvalgets afgørelser efter lovens § 168 har ikke opsættende virkning, jf. lov om retssikkerhed § 72. I forhold til klageadgang se bemærkninger til nr. 8.

Klager over kommunalbestyrelsens valg af anbringelsessted kræver ikke samtykke fra barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaveren, men kan dog påklages til Ankestyrelsen. Klager over afgørelsen om valg af anbringelsessted efter § 167 har som udgangspunkt opsættende virkning efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 72, stk. 2, således at barnet eller den unge ikke kan flyttes, før der truffet en afgørelse i Ankestyrelsen.

Til nr. 7-8

Som konsekvens af forslaget i § 1, nr. 7 og 8 om indsættelse af nye stykker 3 og 4 i § 69 i lov om social service foreslås en redaktionel ændring af henvisningen i lovens § 72, stk. 1, nr. 7, § 74, stk. 1 nr. 7, og § 74 stk. 4 til § 69, stk. 3.

Til nr. 9

Med forslaget i § 1 nr. 7 foreslås det, at børn og unge-udvalget fremover i deres afgørelse om ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3, skal tage stilling til grundlaget for at ændre anbringelsesstedet på baggrund af kommunalbestyrelsens indstilling og ikke, om anbringelsesgrundlaget for en anbringelse uden samtykke efter § 58 er opfyldt. For at sikre fortsat lovhjælp til at børn og unge-udvalgsformanden eller næstformanden i formandens fravær kan træffe foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget foreslås det derfor at supplere paragrafhensvisning i § 75, så den fremover også henviser til § 69, stk. 3 om ændring af anbringelsessted, og ikke kun til anbringelse uden samtykke efter § 58. Dermed sikres, at den eksisterende adgang til formandsafgørelser i akutte sager om ændring af anbringelsessted fastholdes, uanset de ændringer i afgørelseskompetencen som dette lovforslag foreslår at indføre.

Til nr. 10

Der foreslås en ændring af klageadgangen over afgørelser om ændring af anbringelsessted. Således vil klager over ændring af anbringelsessted alene kunne ske efter § 168 i lov om social service over børn og unge-udvalgsafgørelser, og ikke efter § 167 i lov om social service over kommunalbestyrelsesafgørelser. Ændringen foreslås i sammenhæng med,

at samtykkealderen for afgørelser om ændring af anbringelsessted sættes ned fra 15 år til 12 år.

Allerede i dag træffes afgørelser om ændret anbringelsessted altid af børn og unge-udvalget efter § 74, hvis ikke forældremyndighedsindehaveren og den unge over 15 år samtykker til ændringen. Hjemlen til at klage til Ankestyrelsen over afgørelser fra børn og unge-udvalget findes i § 168 i lov om social service, og det er forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge over 12 år, der har adgang til at klage. Dermed vil forældremyndighedsindehaveren og den unge over 15 år allerede i dag altid kunne påklage denne type afgørelser efter § 168 i lov om social service. Klager efter § 168 har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 72, stk. 1.

Der er i dag endvidere en adgang til at klage over afgørelser om ændret anbringelsessted efter § 167, stk.1, nr. 4 i lov om social service. Klager efter § 167 har som udgangspunkt opsættende virkning, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 72, stk. 2. Denne klageadgang vedrører alene afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen, og dermed afgørelser truffet med samtykke, da sagen afgøres af børn og unge-valget, hvis der ikke er samtykke, jf. ovenfor.

Den eneste situation, hvor der er samtykke til afgørelsen fra de relevante parter, og det dermed er kommunalbestyrelsen, der træffer den, og ikke børn og unge-udvalget, men hvor der samtidig er nogle af de klageberettigede, der ønsker af påklage afgørelsen, er således i tilfælde, hvor det 12-14 årige anbragte barn ikke ønsker en ændring af anbringelsesstedet. Det 12-14-årige barn er nemlig klageberettiget efter § 167, stk. 1 i lov om social service, men skal ikke samtykke til ændringen, jf. § 69, stk. 2 i lov om social service.

Da samtykkealderen med dette forslag sættes ned til 12 år, vil der ikke længere være tilfælde, hvor de klageberettigede ikke samtidig skal afgive samtykke. Alle sager, hvor de klageberettigede er uenige i kommunens afgørelse, vil derfor blive sager uden samtykke og skal derfor behandles i børn og unge-udvalget. Der vil således ikke længere være tilfælde, hvor klageberettigede vil være uenige i en afgørelse truffet af kommunalbestyrelsen, hvor de ikke forud for afgørel-

sen skal samtykke. Derfor fjernes adgangen til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser i denne type sager.

Dette forslag vil betyde, at der, for de 12-14-årige, der har en særlig klageadgang, sker en ændring, således at der ikke længere er adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser om ændring af anbringelsessted. Det betyder samtidig, at der ikke længere vil være opsættende virkning af klagen, da klager efter § 168 i lov om social service ikke har opsættende virkning, i modsætning til klager efter § 167.

Men vælger barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaveren at klage til Ankestyrelsen over den efterfølgende afgørelse om valg af nyt, konkret anbringelsessted, har denne klage fortsat opsættende virkning, da den træffes af kommunalbestyrelsen og derfor kan påklages efter § 167 i lov om social service. Da en faktisk flytning af et barn eller en ung fra et anbringelsessted til et andet forudsætter både en afgørelse om ændret anbringelsessted og en afgørelse om valg af anbringelsessted, kan barnet eller den unge altså som hovedregel fortsat ikke flyttes til et nyt anbringelsessted, før end Ankestyrelsen har behandlet klagen over valg af anbringelsessted – uanset at klagen over ændring af anbringelsessted ikke har opsættende virkning.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Der er tale om en konsekvens af ændringen i lov om service § 167, stk. 1, nr. Se bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Loven finder ikke anvendelse sager, der ved lovens ikrafttræden verserer efter § 69, stk. 3 og 4 for børn og unge-udvalget, samt er eller bliver påklaget til Ankestyrelsen, før lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse. Det medfører, at sager om ændring af anbringelsessted, hvor der ikke er samtykke fra forældremyndighedsindehaveren eller den unge, der er fyldt 15 år, følger reglerne fra før lovens ikrafttræden.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1023 af 23. september 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 495 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, lov nr. 1524 af 27. december 2014 og lov nr. 1526 af 27. december 2014, foretages følgende ændringer:

§ 52.

...

4) Døgnophold, jf. § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, stk. 1, nr. 1, 5 og 6, eller i et botilbud, jf. § 107.

1. I § 52, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »plejefamilie,«: »i en kommunal plejefamilie«, og efter »§ 66, stk. 1, nr. 1,« indsættes: »nr. 2,«.

§ 66.

...

Stk. 2. Det er en betingelse for, at der kan træffes afgørelse om anbringelse af børn og unge efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 eller 7, i et anbringelsessted, at anbringelsesstedet er godkendt efter § 66 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2 eller 5, eller efter § 5 i lov om socialtilsyn.

2. I § 66, stk. 2, ændres »eller 5« til: »eller 6«.

§ 66 a.

...

Stk. 4. Når der er truffet afgørelse om at anbringe et barn eller en ung i en plejefamilie, en kommunal plejefamilie eller en netværksplejefamilie, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, skal den kommunalbestyrelse, som har pligt til at yde hjælp til barnet eller den unge efter reglerne i kapitel 11 og 12, sikre, at plejefamilien under anbringelsen løbende gennemfører den fornødne efteruddannelse. Kommunalbestyrelsen skal endvidere sikre den fornødne supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang.

Stk. 5. Egne værelser, kollegier eller kollegieliggende opholdssteder, hvor den unge selv råder

3. I § 66 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

over sin egen bolig, jf. § 66, stk. 1, nr. 4, skal være godkendt som konkret egnede i forhold til den pågældende unge af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1, nr. 2, kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Afgørelser efter stk. 2, 1. pkt., og stk. 5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold fastsætter nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier og egne værelser m.v., jf. stk. 1, 2 og 5, om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, jf. stk. 3 og 4, om sats for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 2, og om godtgørelse for netværksplejefamilier.

§ 69. I det omfang det må anses for nødvendigt under hensynet til formålet med anbringelsen, skal kommunalbestyrelsen på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 70 stk. 2, og § 148, træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse m.v. under opholdet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 3. Er anbringelse sket med samtykke efter § 52, stk. 3, nr. 7, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse efter § 58, hvis betingelserne herfor er til stede. Afgørelse omvalg af anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1.

Stk. 4. Er anbringelse sket uden samtykke efter § 58 eller § 68 a, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-ud-

»*Stk. 5.* Kommunalbestyrelsen skal tilbyde den fornødne faglige støtte til

- 1) netværksplejefamilier i overensstemmelse med plejeopgavens omfang og
- 2) familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

4. § 66 a, stk. 7, der bliver stk. 8, affattes således:

»*Stk. 8.* Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier og egne værelser mv., jf. stk. 1, 2 og 6, om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, om faglig støtte til netværksplejefamilier og familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien, jf. stk. 3, 4 og 5, og om godtgørelse for netværksplejefamilier.«

5. I § 69, stk. 2, ændres »15 år« til: »12 år« og »stk. 4 og 5.« til: »stk. 3.«.

6. § 69, stk. 3 og 4, affattes således:

»*Stk. 3.* Kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, jf. stk. 2, skal børn og unge-udvalget træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted. Ved afgørelsen skal børn og unge-udvalget, under hensynet til formålet med anbringelsen og barnets eller den unges behov for kontinuitet i opvæksten, vurdere, om barnets eller den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsessted. Afgørelse om valg af konkret anbringelsessted

valget træffe fornyet afgørelse efter § 58 eller § 68 a, hvis betingelserne herfor er til stede. Forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, kan dog meddele samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse efter § 58 eller § 68 a. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1, uanset om børn og unge-udvalget efterprøver anbringelsesgrundlaget.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ændret samvær samt afgørelse om hjemgivelse eller ændret anbringelsessted, indhente udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted til belysning af sagen.

§ 72. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, gratis advokatbistand under en sag om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
- 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3 eller 4, jf. § 58,

§ 74. Børn og unge-udvalget træffer i et møde afgørelse om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
- 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,

træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. § 68 b, stk. 1.

Stk. 4. Til brug for børn og unge-udvalgets afgørelse om ændring af anbringelsessted, jf. stk. 3, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en indstilling, der indeholder

- 1) den seneste handleplan, jf. § 140,
- 2) barnets eller den unges holdning til ændringen af anbringelsesstedet, jf. § 48,
- 3) en beskrivelse af, hvorvidt supplerende støtte til barnet eller den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 9, under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted kan imødekomme barnets eller den unges behov for støtte,
- 4) en beskrivelse af et nyt anbringelsessteds forventede egnethed til at imødekomme barnets eller den unges behov for støtte og for nære og stabile voksenrelationer,
- 5) en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted, jf. stk. 5, og
- 6) øvrige nødvendige oplysninger.«

7. I § 72, stk. 1, nr. 7, og i § 74, stk. 1, nr. 7, ændres »§ 69, stk. 3 eller 4, jf. § 58,« til: »§ 69, stk. 3,«.

7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3 eller 4, jf.

...

Stk. 4. Til vedtagelse af en afgørelse efter §§ 51, 58, 62, 63, 68 a, § 69, stk. 3 eller 4, § 71, stk. 3-5, § 75, stk. 3, § 123, stk. 2, og §§ 123 b og 123 c, samt afgørelse om anbefaling af adoption, jf. stk. 1, nr. 13, kræves, at mindst 4 af børn og unge-udvalgets 5 medlemmer stemmer for afgørelsen. Afgørelser efter § 78, stk. 4, træffes ved almindelig stemmeflerhed.

§ 75. Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbige afgørelser efter §§ 51, 58, 63, 68 a, § 71, stk. 3-5, § 78, stk. 4, § 123, stk. 2, § 123 b, stk. 1, og § 123 c, stk. 1, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

§ 167. Følgende afgørelser kan af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

- 1) Forebyggende foranstaltninger samt anbringelse uden for hjemmet efter § 52, stk. 3.
- 2) Ungepålæg efter § 57 b.
- 3) Hjemgivelse og hjemgivelsesperiode efter § 68, stk. 2.
- 4) Valg af anbringelsessted efter § 68 b, stk. 1, samt ændret anbringelsessted efter § 69, stk. 1.

§ 72. Klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Klage efter §§ 166 eller 167 i lov om social service over afgørelser om hjemgivelse og hjemgivelsesperiode efter § 68, stk. 2, i lov om social service, afgørelser om valg af anbringelsessted efter § 68 b, stk. 1, i lov om social service samt afgørelser om ændret anbringelsessted efter § 69 i

8. I § 74, stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 69, stk. 3 eller 4,« til: »§ 69, stk. 3,«.

9. I § 75, stk. 1, indsættes efter »68 a,«: »§ 69, stk. 3,«

10. I § 167, stk. 1, nr. 4, udgår »samt ændret anbringelsessted efter § 69, stk. 1«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 25. september 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 72, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »68, stk. 2, i lov om social service,«: » og«.

2. I § 72, stk. 2, 1. pkt., udgår »samt afgørelse om ændret anbringelsessted efter § 69 i lov om social service«.

lov om social service har opsættende virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, træffer kommunalbestyrelsen samtidig med afgørelse om valg af anbringelsessted eller ændret anbringelsessted afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Afgørelsen om, at en afgørelse iværksættes straks, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2015, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse sager, der ved lovens ikrafttræden verserer efter § 69, stk. 3 og 4 for børn og unge-udvalget, samt er eller bliver påklaget til Ankestyrelsen, før lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.